

Utökning av VA- verksamhetsområden i Hässleholms kommun



Rapport från utredning
2009-12-14

Uppdaterad 2010-05-04



Förord

I kommunens första miljötillsynsprogram 1988 hade utbyggnad av allmänt VA hög prioritet. Gemensamma avloppslösningar kom till stånd i form av kommunala anläggningar (t.ex. Verum, Farstorp, Attarp, östra Finjasjöstranden) eller gemensamhetsanläggningar (t.ex. Ignaberga stationssamhälle, Matteröd). I takt med ökade kostnader per hushåll i mindre och glesare bybildningar och en i stort utelämnad nybyggnadseffekt i de utbyggda områdena så avklingade kommunens intresse. Det fanns andra angelägna VA-projekt som gav betydligt mer valuta för pengarna i form av fosfor- och kvävereduktion. Överföringsledningar, reningsverksutbyggnader, våtmarksanläggningar och ledningsnätssanering prioriterades.

De enskilda avloppen i kommunen har av miljökontoret inventerats i flera omgångar och en majoritet av anläggningarna uppfyller ej ens kraven enligt normal skyddsnivå. I områden där det krävs anläggningar enligt hög skyddsnivå klarar ett fåtal kraven.

Med högre krav på fosfor- och kvävereduktion i enskilda avloppsanordningar och därmed högre kostnader har önskemålen om utbyggnad av det allmänna VA-nätet ökat. Hässleholms Vatten AB har gjort kostnadsberäkningar för några områden där det funnits ett exploateringsstryck, men någon avvägning mot miljönyttan och kostnadseffektiviteten är inte genomförd. Då det uppenbarade sig en möjlighet att med stöd av Naturvårdsverkets havsmiljöanslag upprätta en kommunal VA-utbyggnadsplan så sökte Hässleholms Vatten AB och miljökontoret gemensamt medel till detta. Det material vi presenterar får därför fritt användas och spridas av länsstyrelsen.

Föreliggande rapport, som sammanställts av Helena Gunnarsson, miljökontoret och Helena Persson, Hässleholms Vatten AB, är en avvägd bedömning av var och i vilken takt utbyggnaden ett allmänt VA bör ske.



Sven-Inge Svensson
Miljökontoret



Henrik Brink
Hässleholms Vatten AB

Sammanfattning

I lagen om allmänna vattentjänster anges att vattenförsörjning och avlopp ska lösas i ett större sammanhang om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Den här vatten- och avloppsutbyggnadsplanen grundar sig på en bedömning inom vilka områden kommunen har ett ansvar för en allmän VA-anläggning.

Bedömningen är att om Hässleholms kommun beslutar om utbyggnad av allmän VA-anläggning för de kommande 20 åren så bör följande markerade områden prioriteras: Lommarp, Röinge, Ubbalt, Ignaberga kyrkby, Barnens By och Vitsippan, Lillaskog, Gustorp, Gundrastorp, Hörja, Attarp och Troedstorp, Hallarna och Källstorps backe, Ignaberga stationssamhälle och Dalsjö etapp 3.

Prioritering och utbyggnadstakt som presenteras i den här planen, baseras till stor del på den kunskap som finns om områdena samt på utredningar som sedan tidigare finns framtagna för vissa områden.

Innehållsförteckning

1.	Varför allmänt VA?	6
1.1	Metod	6
1.2	Avgränsningar	7
2.	Lagstiftning och riktlinjer	
2.1	Miljö kvalitetsmål	7
2.2	Lagen om allmänna vattentjänster	7
2.3	Miljöbalken	8
2.4	Plan- och bygglagen	8
2.5	Vattendirektivet	8
2.6	Riktlinjer för små avloppsanordningar	9
3.	Förtätade områden	10
3.1	Prioriterade områden	10
3.2	Ej prioriterade områden	12
4.	Ekonomi	12
5.	Handlingsplan i väntan på VA-utbyggnad	13
6.	Framtid	14
6.1	Resultat av åtgärderna	15
7.	Källor	16

Bilagor

1. Beskrivning av prioriterade områden
2. Områden som inte omfattas av VA-utbyggnadsplanen
3. Beräkningar – minskning av näringsläckage
4. Karta med kommunens vattenskyddsområden

1. Varför allmänt VA?

I Hässleholms kommun finns cirka 5 500 enskilda avlopp. Under 2009 påbörjade miljönämnden en inventering av dessa och inventeringen visar på stora brister på avloppsanordningarna¹. Miljönämnden kommer därför att ställa krav på åtgärder. I vissa områden bör kommunen ansvara för VA-försörjningen enligt lagen (SFS 2006:412) om allmänna vattentjänster.

Det är viktigt att avloppen i de mest utsatta områdena åtgärdas först, både ur miljö- och hälsoskyddshänseende. Den tidsplan och prioriteringsordning som presenteras i den här planen baseras till stor del på den kunskap och kännedom som finns om områdena samt på de fördjupade utredningar som finns framtagna på vissa av områdena.

Det övergripande ansvaret för VA-planeringen ligger på kommunfullmäktige. VA-planen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från miljökontoret, Hässleholms Vatten AB, stadsbyggnadskontoret samt exploateringskontoret. Hässleholms Vatten AB och miljökontoret har varit huvudaktörer i arbetet.

Målet med VA-planen är att verka för:

- En långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning i kommunen
- En successiv minskning av utsläpp av fosfor och kväve till sjöar, vattendrag och hav

Planen föreslår vilka områden som kan ingå i det framtida verksamhetsområdet och därmed anslutas till den allmänna VA-anläggningen. Den beskriver även i vilken ordning utbyggnaden bör ske. Planen grundar sig därför på en bedömning om i vilka områden kommunen bedöms ha ett ansvar när det gäller en allmän VA-anläggning. För områden som pekas ut i planen bör ett beslut om anslutning till ett allmänt VA tas inom 20 år.

1.1 Metod

För att identifiera vilka områden som bör anslutas till ett allmänt VA har 45 områden i kommunen pekats ut som mer eller mindre förtätade efter en översiktlig granskning av kommunkartan. Till hjälp har även GIS²-materialet "Underlag för skydds nivåbestämning och planering av avlopp" som Länsstyrelsen i Skåne har tagit fram använts. I detta material har bland annat förtätade områden pekats ut. Länsstyrelsen i Skåne definierar ett förtätat område som ett område med en koncentration av hus där avståndet mellan husen är mindre än 100 meter.

I Länsstyrelsen GIS-tjänst anges också vilka sjöar och vattendrag i kommunen som av länsstyrelsen har klassat är nationellt och regionalt värdefulla.

De 45 utpekade områdena har därefter diskuterats och graderats. Arbetsgruppen har kommit fram till att 13 av områdena bör prioriteras och att beslut om utbyggnad av allmänt VA till dessa områden bör fattas inom en 20 års period.

¹ Begreppet avloppsanordning används i enlighet med Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

² GIS = Geografiskt informationssystem

1.2 Avgränsningar

VA-utbyggnadsplanen berör framförallt förtätade områden som idag saknar allmänt VA. Det kan finnas mindre områden i Länsstyrelsens GIS-material som är utpekade som förtätade men som inte ingår i de 45 områden som har pekats ut i det här materialet. En anledning kan då vara att området består av större fastigheter och att det därför inte bör vara något problem att lösa frågan enskilt.

VA-utbyggnadsplanen berör inte planering av drift, underhåll och förnyelse av den befintliga VA-anläggningen. Fastighetsägare med fastigheter intill ett befintligt verksamhetsområde ska vända sig till Hässleholms Vatten AB vid förfrågningar om anslutning (se www.hassleholmsvatten.se).

2. Lagstiftning och riktlinjer

2.1 Miljökvalitetsmål

Sveriges Riksdag har antagit 16 nationella miljökvalitetsmål som ska vara uppnådda till år 2020, förutom ”*Begränsad klimatpåverkan*” som ska vara uppnått till år 2050.

Genom att ställa krav på enskilda avlopp eller att avleda avloppsvattnet till en kommunal avloppsanläggning reduceras mängden näringsämnen som når sjöar, vattendrag och hav. Detta bidrar till att uppnå miljökvalitetsmålen *ingen övergödning*, *levande sjöar och vattendrag*, *giftfri miljö* samt *grundvatten av god kvalitet*.

Enligt Hässleholms kommuns miljömålsprogram för åren 2006-2010 ska det i kommunen skapas förutsättningar för bland annat:

- Minskad användning av ändliga resurser, till exempel olja, metaller och fosfor
- Minskad belastning av näringsämnen till sjöar och vattendrag samt till havet

Hässleholms kommun lokala delmål under ”*Ingen övergödning*” anger bland annat:

- Kommunen skall verka för att utsläppen 2008-2012 av vattenburna fosforföreningar från mänsklig verksamhet i kommunen till sjöar, vattendrag och kustvatten skall vara minst 20 procent lägre än medelvärdet för utsläppen 1991-1995.
- Kommunen skall verka för att medelvärdet av utsläppen 2008-2012 av vattenbundet kväve till Helge å från kommunen, skall vara minst 25 procent lägre än medelvärdet av utsläppen 1991-1995.

2.2 Lagen om allmänna vattentjänster

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster trädde i kraft den 1 januari 2007 och ersätter den gamla VA-lagen. Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp samordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till människors hälsa eller miljön.

Kommunfullmäktige ska dels bestämma verksamhetsområde där vattentjänsterna behöver samordnas, dels se till att behovet tillgodoses genom en allmän VA-anläggning.

Områden som i den här planen redovisas som prioriterade föreslås ingå i Hässleholms Vatten AB:s verksamhetsområde när allmänt VA är utbyggt. Detta innebär att:

- Hässleholms Vatten AB äger och förvaltar anläggningarna och är därmed huvudman för dessa anläggningar (ledning, pumpstationer, verk, mm).
- Hässleholms Vatten AB får av fastighetsägaren, enligt fastställd taxa, ta en avgift för anläggningens utförande, förbrukning av vatten samt avledande och rening av avlopp. Hässleholms Vatten AB har även rätten att ansluta alla fastigheter inom verksamhetsområdet oavsett om fastigheten använder tjänsten eller ej. Stadsbyggnadskontoret beslutar om fastighetsägarens installation fram till tomtgräns är rätt utformad för att den ska kunna kopplas till den allmänna delen.
- Fastighetsägaren får av Hässleholms Vatten kräva att ledningsnätet byggs ut inom området samt att Hässleholms Vatten därefter sköter anläggningen.

Huvudmannen kan aldrig tvinga en fastighetsägare att ansluta sig till en allmän VA-anläggning, inte ens om förbindelsepunkten är upprättad. Miljönämnden kan med stöd av miljöbalken, under vissa förutsättningar, förelägga en enskild fastighetsägare att ansluta sig till en befintlig allmän VA-anläggning.

2.3 Miljöbalken

Miljöbalken (SFS 1998:808) syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Enligt 9 kap 7 § miljöbalken ska avloppsvatten avledas och renas eller tas om hand på annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

2.4 Plan- och bygglagen

Plan- och bygglagen (1987:10) innehåller bestämmelser om planläggning av mark och vatten samt byggande. En detaljplan kan kräva anordnandet av allmänt VA.

2.5 Vattendirektivet

År 2000 antog alla medlemsländer i EU det så kallade ramdirektivet för vatten, vilket innebär en helhetssyn och ett systematiskt arbete för att bevara och förbättra Europas vatten. Detta ska uppnås genom ett långsiktigt skydd av alla typer av vatten, grundvattnet, sjöar, vattendrag och kustvatten.

Målet är att alla vatten ska nå minst god ekologisk och kemisk status under perioden 2015 – 2027. De fem vattendistrikten i Sverige har tagit fram förslag till förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljökvalitetsnormer och miljökonsekvensbeskrivningar som ännu inte är fastställda. Det slutliga dokumentet kommer att gälla för perioden 2010 – 2015.

Ett åtgärdsförslag är att kommunerna, i samverkan med länsstyrelserna, behöver utveckla vatten och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå god ekologisk och kemisk status. Ett annat åtgärdsförslag är att kommunerna behöver ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp som kan påverka vattenförekomst som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status, för att uppnå miljökvalitetsnormer.

Kommunen ska årligen rapportera till Vattenmyndigheten om vilka åtgärder som har genomförts under året i syfte att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna som har föreskrivits för vattenförekomster uppnås.

Hässleholms kommun ligger till största delen inom Södra Östersjöns vattendistrikt och ingår i Helgeås avrinningsområde. Kraxasjön längst upp i nordväst ingår i Lagans avrinningsområde och i väster ingår Svenstorpsjöarna i Rönneås avrinningsområde. Recipient för Lagan och Rönneå är Västerhavet.

2.6 Riktlinjer för små avloppsanordningar

I Naturvårdsverkets allmänna råd för små avloppsanordningar (NFS 2006:7) infördes begreppet normal och hög skyddsnivå. Skyddsnivå anger till vilken nivå ett avloppsvatten ska renas i en avloppsanordning.

Enligt det allmänna rådet bör skyddsnivåbestämningen göras utifrån miljö- och hälso-skyddshänseende. Skyddsnivåbestämningen bör göras utifrån en recipients känslighet för belastning av fosfor och kväve samt med hänsyn till närheten till dricksvattentäkter och badplatser för att kunna minimera risken för spridning av sjukdomsframkallande mikroorganismer.

Bedömningen om en fastighet ligger inom normal eller hög skyddsnivå ska göras i samband med tillståndsprövningen för inrättandet av ett enskilt avlopp och måste göras i varje enskilt fall. Normal skyddsnivå är lagstiftningens lägsta nivå, vilket innebär att samtliga enskilda avloppsanordningar minst bör uppnå denna nivå. Hög skyddsnivå ställer högre krav på utsläppshalter och därför även på den avloppsreningsteknik som fastighetsägaren väljer att använda.

Miljönämnden i Hässleholm antog den 27 januari 2009 riktlinjer för skyddsnivåbestämning samt krav på åtgärder för enskilda avloppsanordningar. I beslutet anges inom vilka områden hög skyddsnivå bör gälla, både avseende miljö- och hälsoskydd.

Miljönämnden bedömer att hög skyddsnivå bör gälla inom följande områden:

- Primär/inre skyddszon i kommunens vattenskyddsområden. Saknas indelning i zoner inom vattenskyddsområdet krävs en mer omfattande utredning.
- 100 meter från följande sjöar och vattendrag: Almaån, Bodarpasjön (ligger till största delen i Osby kommun), Bosarpasjön, Hovdalaån, Filesjön, Finjasjön, Fåglasjön, Helgeå, Humlebäcken, Humlesjön, Hörlingeån, Lursjön, Röke å, Skeingesjön, Torrestorpsån, Vramsån, Vieån (mellan Skeingesjön och Stavshult), Vårsjön (ligger till största delen i Örkelljunga kommun) och Vittsjön.
- Inom förtätad bebyggelse med enskilda vattentäkter.
- Områden med detaljplan.
- 100 meter från kommunala badplatser.

3. Förtätade områden

Totalt har 45 mer eller mindre förtätade områden i kommunen pekats ut och diskuterats när det gäller behovet av ett allmänt VA och möjligheterna att ansluta till den allmänna VA-anläggningen. Bedömningen är att för 13 av dessa områden ses som prioriterade och beslut om utbyggnad av allmänt VA föreslås fattas inom den kommande tjugoårsperioden.

3.1 Prioriterade områden

Kriterierna för att avgöra om ett område bör få tillgång till allmänt VA har varit:

- Avstånd till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp.
- Om området ligger inom eller i nära anslutning till ett vattenskyddsområde.
- Miljöbelastningen i området, inklusive recipientens känslighet.
- Ekonomiska förutsättningar för att bygga ut.

Det har även beaktas var det kan finnas framtida exploateringsstryck för bostäder.

De 13 områden som pekas ut som prioriterade i den här planen delas in i tre olika grupper som vardera fungerar som en tidsplan. Beslut om utbyggnad bör tas inom 5 år, 10 år och 20 år för områden (se bilaga 1 för mer information om varje område) enligt följande (utan inbördes prioritering):

5 år	10 år	20 år
Röinge	Ignaberga kyrkby	Troedstorp och Attarp
Lommarp	Barnens By och Vitsippan	Hörja
Ubbalt	Lillaskog	Gundrastorp
		Gulastorp
		Ignaberga stationssamhälle
		Dalsjö, etapp 3
		Hallarna och Källstorps backe

I arbetet har det bedömts som angeläget att de 13 områdena ovan kan få beslut om tillgång till ett allmänt VA inom de kommande 20 åren. Från att beslut om utbyggnad fattas för ett område, beräknas en tid av tre år behövas innan alla fastigheterna är anslutna. I övriga 32 utpekade områdena anses inte de enskilda avloppen bidra till lika stora miljö- och hälsorisker. Det förmodas finnas möjligheter att anlägga gemensamhetsanläggningar alternativt enskilda avloppsanordningar för att lösa avloppsfrågan i dessa områden. Detta kan dock ändras, till exempel om exploateringsstrycket ökar i områdena.

På avloppsreningsverken i Hässleholm, Vinslöv, Vittsjö och Hästveda finns idag en tillståndsmässig överkapacitet och därför är det möjligt att ansluta de utpekade områdena till den allmänna VA-anläggningen utan uppgradering av tillstånd eller tekniska anordningar.



Bild 1. De 13 områden i Hässleholms kommun där beslut om tillgång till ett allmänt VA bör fattas inom de kommande 20 åren.

3.2 Ej prioriterade områden

De 32 områden som inte har bedömts som prioriterade kommer troligtvis inte att anslutas till allmänt VA under den period som planen gäller. Inom dessa områden behöver VA lösas på ett annat godtagbart sätt, till exempel genom enskilda anläggningar eller samfälligheter. Bedömningen är att kommunen inte har ansvaret för vatten- och avloppsfrågorna i dessa områden.

De områden som inte har ansetts prioriterade är (se bilaga 2 för mer information om varje område):

Ankhult	Hörröd	Sjöberga
Aska	Kolstrap	Sjömället
Bosarps fritidsby	Laxbro	Sjörup
Brönnestad	Lunnahöja	Skyrup (resterande)
Dalshult	Lur	Svenstorp
Dammhuset	Norra Sandby	Strandböke
Fjärlöv	Nävlinge (resterande)	Sörby och Småland
Gerastorp	Nösådal	Tykarps
Grantinge	Ranseröd	Åkarps-Mölleröd
Häglinge	Saxtorp	Åraslöv
		Åsvägen
		Östra Häglinge

4. Ekonomi

Hässleholms Vatten AB är helägt kommunalt bolag som är huvudman för allmän VA-anläggning i Hässleholms kommun.

Den allmänna VA-försörjningen finansieras inte med skattemedel utan via de VA-avgifter som betalas av abonnenterna inom VA-kollektivet. Sättet att ta betalt regleras av Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412) samt VA-taxa vilken fastställs av kommunfullmäktige. Enligt § 30 i lagen om allmänna vattentjänster får avgifterna inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen.

VA-taxan har följande huvudindelning:

- Brukningsavgift (periodiskt återkommande avgift) vars huvudsyfte är täcka kostnaderna för drift, underhåll och förnyelse av befintlig VA-anläggning.
- Anläggningsavgifter (engångskostnader för nyanslutning eller utökning av fastighet) vilket ska täcka de investeringskostnader VA-huvudmannen har för att bygga ut VA-anläggningen vid nyanslutning, exploatering eller utökning av verksamhetsområdet.

Enligt uppställda direktiv från ägaren (Hässleholms kommun) får Hässleholms Vattens skuldsättning långsiktigt inte öka. Bolagets investeringsvolym begränsas därmed av det kassaflöde som genereras genom bolagets intäkter. Förnyelseinvesteringsbehovet av allmän VA-anläggning är dock mycket stort på grund av ett uppdämt behov. Det inve-

steringsutrymme som möjliggörs via bolagets löpande intäkter ska därför avsättas fullt ut för förnyelseinvestering i befintlig VA-anläggning. Detta är ur miljöperspektiv ett viktigt beslut då en VA-anläggning av bristande kvalitet medför ökad miljöpåverkan som mycket väl kan jämföras med påverkan från ett stort antal enskilda avloppsanordningar.

Med denna bakomliggande faktor finns ingen möjlighet att via bolagets löpande intäkter finansiera investeringar till exploateringar eller utökning av VA-anläggningen för att försörja fler fastigheter. Investeringar för utökning av VA-anläggningen måste därför ske via anläggningsavgifter eller externt investeringstillskott.

Hässleholms Vatten har presenterat ett förslag till ny VA-taxa vilken omfattar en höjning av anläggningsavgiften. Förslaget genomgår för närvarande den politiska beslutsprocessen och kommer förhoppningsvis fastställas under början av 2010. Målsättningen med taxeförslaget är att öka intäkterna via anläggningsavgifter så att visst finansieringsöverskott kan bildas i kostnadseffektiva exploateringar i tätbebyggda områden. Detta överskott ska nyttjas till att kunna bidra till att finansiera de kostsammare utbyggnaderna av allmän VA-anläggning i mer gles bebyggelse. I slutändan och över tiden innebär detta att kraven enligt § 30 i lagen om allmänna vattentjänster uppfylls om att avgifterna inte får överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader. Det finansieringsöverskott som bildas blir naturligtvis begränsat och riskerar bli den begränsande faktorn för utbyggnadstakten om inte dessutom externa finansieringstillskott är möjliga för åtminstone vissa av utbyggnadsområdena.

Enligt § 31 i lagen om allmänna vattentjänster anges att om ”vattentjänsterna för viss eller vissa fastigheter på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktansvärd omfattning avviker från andra fastigheter i verksamhetsområdet, skall avgifterna bestämmas med hänsyn till skillnaderna.” Med andra ord finns det lagligt utrymme att skapa en särtaxa med högre avgifter än vad som är normalt för ett utvalt område om kostnaderna för området avviker i för hög grad.

Enligt § 40 i lagen om allmänna vattentjänster är huvudmannen skyldig att betala skälig ersättning till ägare vars enskilda anläggning blir onyttig som följd av att allmän VA-anläggning byggs ut. I praktiken avser detta enbart avloppsanläggning då man i princip aldrig tvingar någon att nyttja allmän dricksvattenanläggning. Ärendena avgörs från fall till fall. Som praxis används dock 15 år avskrivningstid på enskild avloppsanläggningens nyanskaffningsvärde vid beräkning av ersättning. Enbart verifierade kostnader ersätts.

5. Handlingsplan i väntan på VA-utbyggnad

Förprojekteringar samt investeringskalkyler finns sedan tidigare på åtta områden i kommunen där man sett ett stort behov av utbyggnad av allmän VA-anläggning. Av dessa åtta områden är sju utpekade i den här planen som områden där man ser ett stort behov av utbyggnad av allmän VA-anläggning. I samband med att beslut om utbyggnad av allmänt VA fattas, bör berörda fastighetsägare informeras så snart som möjligt via utskick från Hässleholms Vatten AB.

Dåliga enskilda avloppsanordningar kommer vanligtvis till miljönämndens kännedom i samband med inventeringar och från slamtömningsentreprenörer, men även i samband med klagomål från grannar. Miljönämnden bedriver tillsynen enligt miljöbalken, både på kommunala VA-anläggningar och enskilda avloppsanordningar. Många fastigheter har dåligt fungerande VA-försörjning som behöver åtgärdas inom en kortare tidsperiod än det är möjligt att bygga ut allmänt VA.

Miljönämnden bör även fortsättningsvis agera mot dåliga avloppsanordningar, även om dessa ligger inom områden där allmänt VA så småningom kommer att byggas ut. En bedömning ska alltid göras i varje enskilt fall, men krav på åtgärder bör ställas på bristfälliga avlopp även i de 13 prioriterade områdena. Om anslutning av en fastighet till allmän VA-anläggning kommer att ske inom en snar framtid bör detta naturligtvis beaktas. Tillstånd för inrättande av avloppsanordningar inom områden som pekas ut i den här planen bör villkoras med att fastigheten ska anslutas till allmänt VA senast sex månader efter det att det finns tillgängligt.

När en fastighetsägare ansöker om tillstånd för inrättande av en ny enskild avloppsanläggning inom ett område som pekas ut som prioriterad, bör miljökontoret informera om utbyggnadsplanen med där tillhörande avgiftsskyldighet för anslutning till allmänt VA. Hässleholms Vatten AB kommer att lösa in enskilda avloppsanordningar med restvärde enligt rättspraxis.

6. Framtid

VA-utbyggnadsplanen bör fungera som ett vägledande dokument som beskriver kommunens ambitioner för allmänt VA på landsbygden. Planen ska ge stöd i det dagliga arbetet och bidra till att Hässleholms Vatten AB och miljökontoret enklare kan besvara frågor från allmänheten angående när och om ett visst område kommer att anslutas till den allmänna VA-anläggningen.

VA-utbyggnadsplanen är ett policydokument som bör antas av fullmäktige i Hässleholms kommun. Det är viktigt att förtydliga att en kommunal policy inte på något sätt kan fungera som en författningstext och det går till exempel inte att ge avslag på en ansökan om enskilt avlopp med stöd av planen. Eftersom planen sträcker sig över en 20 års period bör den aktualiseras varje mandatperiod, förslagsvis i samband med att översiktsplanen revideras.

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska det, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön, ordnas med vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för viss befintlig eller blivande bebyggelse. För att kommunen ska kunna leva upp till lagen kommer det krävas ett tillskott av resurser för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen till de områden som bedöms falla inom dessa kriterier.

För en optimal miljömässig och ekonomisk inbördes prioritering av de 13 områden som pekas ut i planen bör förprojekteringar och investeringskalkyler utföras även på de sex områden där detta ännu inte är utfört. Hässleholms Vatten AB har blivit tilldelade LOVA-bidrag (lokala vattenvårdsprojekt) av länsstyrelsen för att ta fram sådant underlag. För övriga sju områden finns sedan tidigare sådana fördjupade utredningar.

6.1 Resultat av åtgärderna

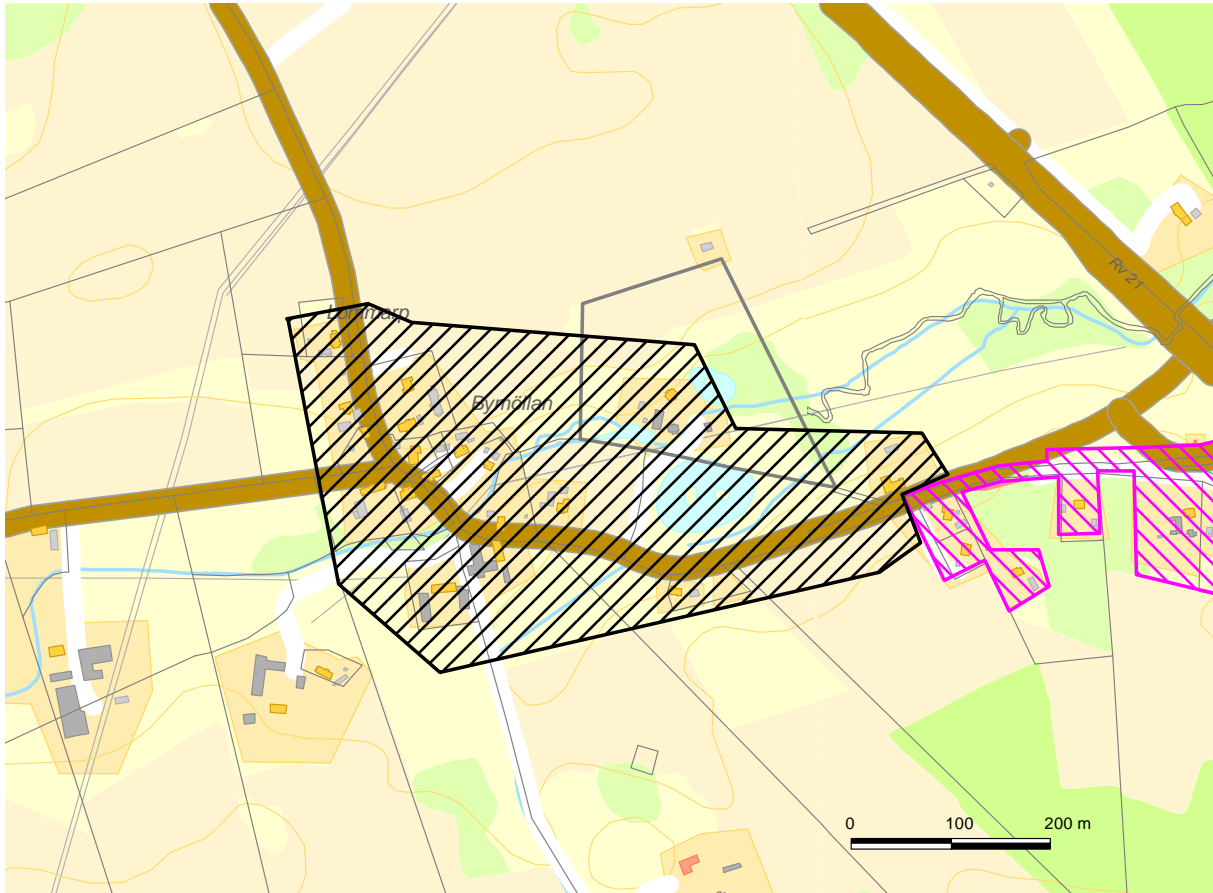
Flertalet av de utpekade områdena ligger inom kommunens vattenskyddsområden och utbyggnaden av ett allmänt VA kommer att bidra till en minskad risk för påverkan på grundvattnet.

Genom utbyggnad av det allmänna VA-nätet kommer dessutom människor i problemområden säkras tillgång till ett dricksvatten av god kvalitet. I dagsläget är det inom flertalet av de utpekade områdena svårt att tillgodose detta krav på grund av närheten till enskilda avloppsanordningar. Inom flera områden är det dessutom svårt att inrätta nya avloppsanordningar med hänsyn till de skyddsavstånd som krävs till enskilda vattentäcker samt sjöar och vattendrag.

Genom att ansluta de 13 prioriterade områdena till ett allmänt VA kommer den allmänna VA-anläggningen att omfatta ytterligare ca 500 fastigheter. Näringsbelastningen kommer därmed att minska till närliggande sjöar och vattendrag, men även till Östersjön. Schablonberäkningar visar att utsläppen kan komma att minska med cirka 2150 kg kväve per år och cirka 470 kg fosfor per år till närliggande sjöar och vattendrag (se bilaga 3). På sin väg till Östersjön beräknas retentionen i sjöar och vattendrag innebära att enbart 30 % av mängden återstår när vattnet väl når Östersjön.

7. Källhänvisningar

1. Planera vatten och avlopp – Vad lagen säger och hur den kommunala planeringen kan gå till, Länsstyrelsen i Skåne Län, 2008
2. Kommunal VA-planering – Manual och checklistor, Länsstyrelsen i Stockholms län, Rapport 2009:07
3. Handbok om VA i omvandlingsområden, Svenskt vatten utveckling, Rapport Nr 2008-11
4. Program för utveckling av kommunalt vatten och avlopp, Norrtälje kommun, antagen den 18 februari 2008
5. Hässleholms Kommuns Miljömålsprogram 2006-2010, antagen januari 2006
6. Riktlinjer för skydds-nivåbestämning samt krav på åtgärder för enskilda avloppsanordningar, Miljönämnden Hässleholms kommun, antagen 27 januari 2009
7. Miljöbalken (SFS 1998:808)
8. Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster
9. Plan- och bygglagen (1987:10)
10. Samrådsmaterial – Södra Östersjöns vattendistrikt, Förslag till Åtgärdsprogram och Förvaltningsplan, Vattenmyndigheten Södra Östersjön, Samrådsmaterial för perioden 1 mars – 1 september 2009
11. Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten, NFS 2006:7
12. Små avloppsanordningar – handbok till allmänna råd, Naturvårdsverket, Handbok 2008:3, utgåva 1
13. VA-utbyggnad Ubbaltsvägen-Sjöbackavägen Vittsjö, Hässleholms Vatten AB, 2009-06-29
14. Nya verksamhetsområden för spillvattenhantering och vattenförsörjning i Röinge, Hässleholms Kommun, Hässleholms Vatten AB, 2008-03-31
15. Nya verksamhetsområden för spillvattenhantering och vattenförsörjning i Ignaberga, Hässleholms Kommun, Hässleholms Vatten AB, 2008-03-31
16. Nya verksamhetsområden för spillvattenhantering och vattenförsörjning i Barnens By och Vitsippan vid Lursjön, Hässleholms Kommun, Hässleholms Vatten AB, 2008-08-15
17. Nya verksamhetsområden för spillvattenhantering och vattenförsörjning i Gulastorp, Hässleholms Kommun, Hässleholms Vatten AB, 2008-03-31
18. Nya verksamhetsområden för spillvattenhantering och vattenförsörjning i Lommarp, Hässleholms Kommun, Hässleholms Vatten AB, 2008-03-31
19. Ekonomiska förutsättningar VA-utbyggnad Dalsjö, Hässleholms Vatten AB, 2008-10-13
20. Transport – Retention – Källfördelning Belastning på havet, Naturvårdsverket, Rapport 5247
21. Avloppsinventering Ignaberga-Hässleholms vattenskyddsområde, sammanställning, Miljökontoret Hässleholm, 2009-09-25
22. http://kartor.m.lst.se/ims/website/Yttre_Avlopp/viewer.cfm?, Underlag för skydds-nivåbestämning och planering av avlopp. GIS-tjänst från länsstyrelsen i Skåne
23. www.naturvardsverket.se
24. <http://www.lansstyrelsen.se/vattenmyndigheten/Gis+och+kartor/viss.htm>, Vatteninformationssystem Sverige, Vattenmyndigheten och Länsstyrelsen

LOMMARP

— Befintligt verksamhetsområde VA

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 5 år.

Antal bebyggda fastigheter: 20 fastigheter

Utredning genomförd: 2008

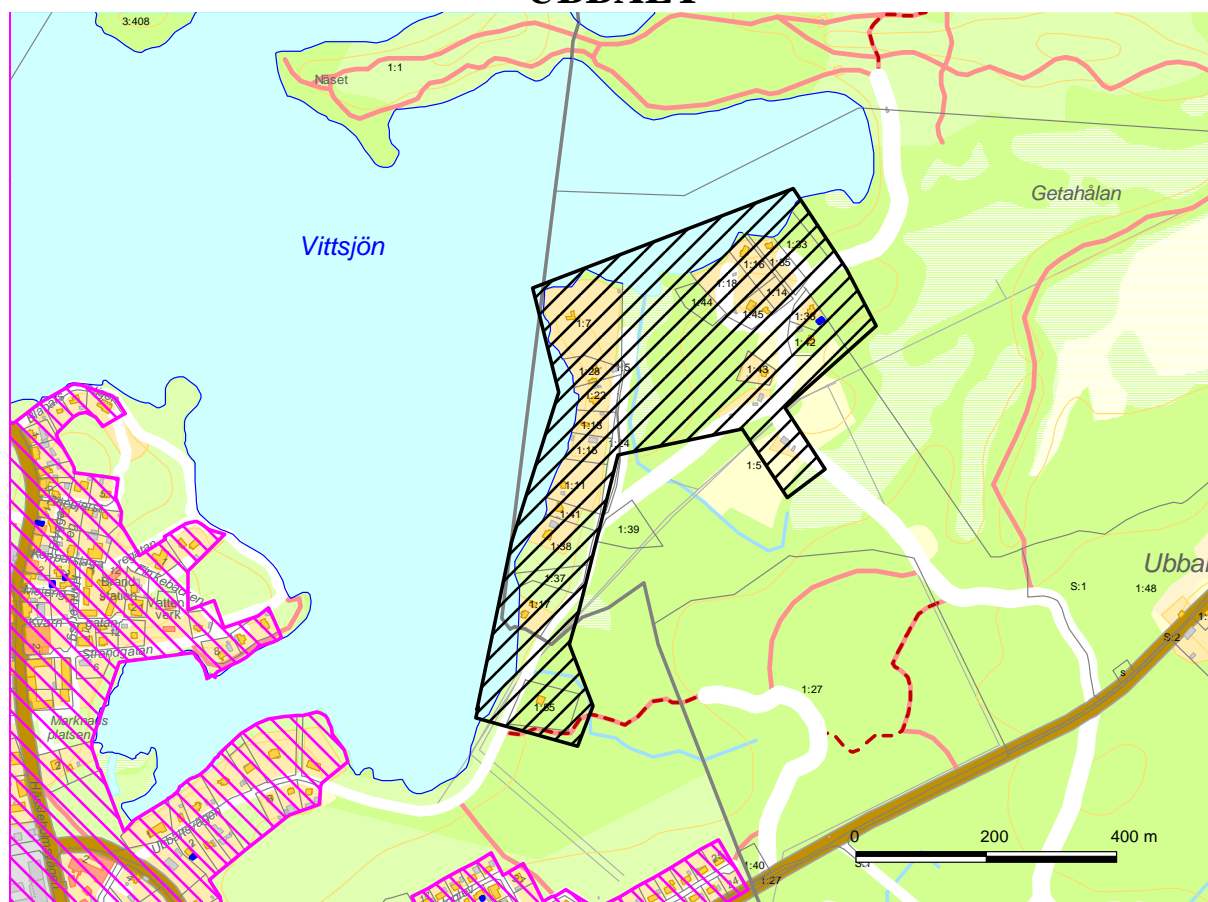
Kalkyl: Utbyggnad av både spillvatten och dricksvatten har beräknats till totalt 3 190 000 kronor. Det blir 160 000 kr/fastighet.

Beskrivning: Området ligger inom Hässleholm-Ignaberga vattenskyddsområde. Området är känsligt för utsläpp på grund av infiltrationsbenägna jordarter och där grundvattenskyddet på vissa platser är dåligt. Området ligger nära befintligt verksamhetsområde. Miljökontoret har under 2009 inventerat de enskilda avloppen i området. Samtliga avlopp är mer eller mindre bristfälliga. Bedömningen är att det för flertalet fastigheter kan bli svårt att enskilt lösa avloppsfrågan. Området består framför allt av permanentboende.

Lommarp bör starkt övervägas för exploatering av småhustomter längs vägen i områdets norra del. Detta skulle förbättra finansieringsförutsättningarna för VA-utbyggnaden i förhållande till redovisad kalkyl. Hässleholms kommun äger aktuell mark.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Området ligger delvis inom primär skyddszon. Enligt gällande skyddsföreskrifter får inga nya avloppsanordningar inrättas inom den primära skyddszonen. I den sekundära skyddszonen bedöms normal skyddsnivå gälla, men vid inrättande av nya enskilda avloppsanordningar bör hänsyn tas till det infiltrationsbenägna underlaget.

UBBALT



— Befintligt verksamhetsområde VA

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 5 år.

Antal bebyggda fastigheter: 17 fastigheter

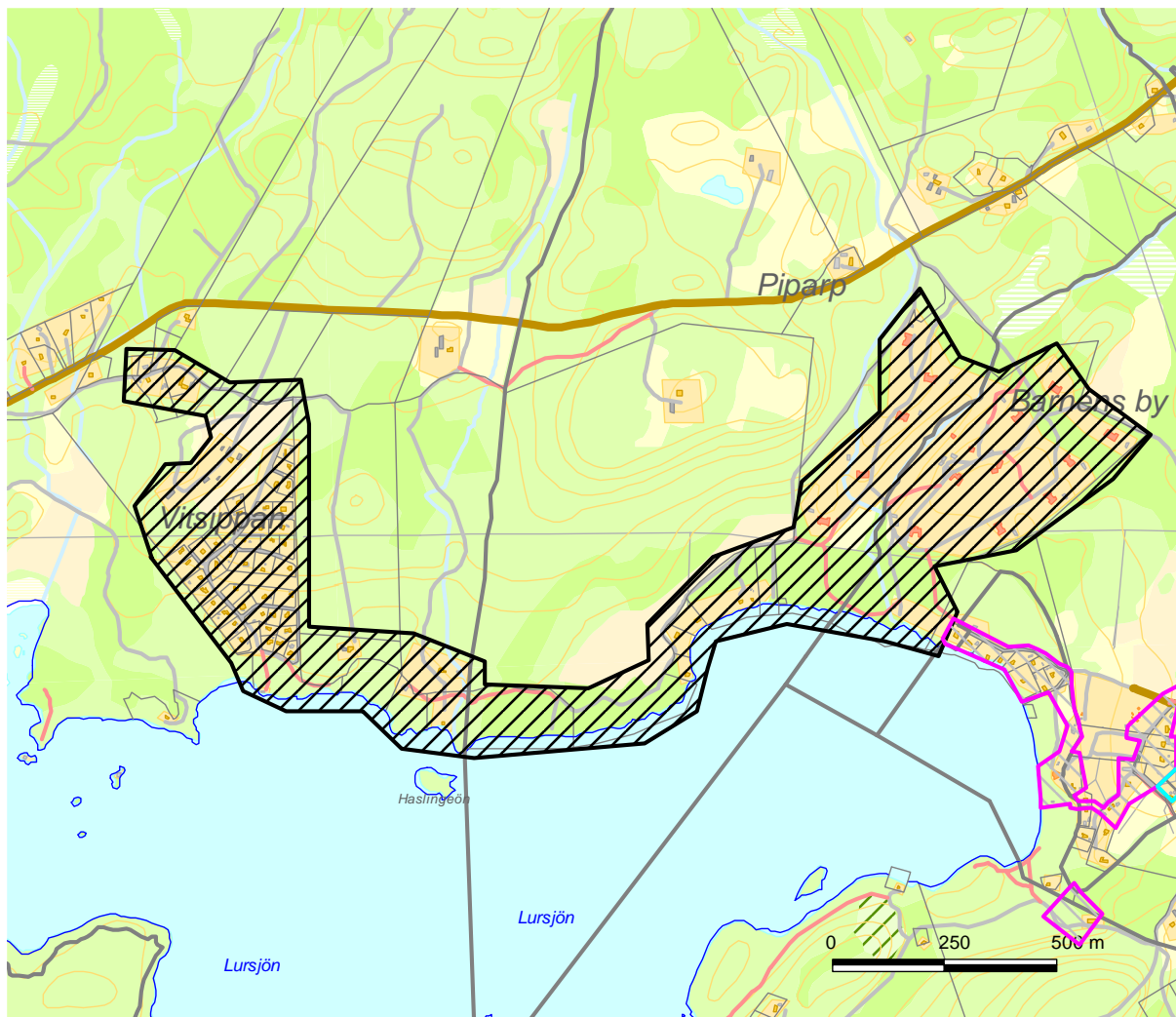
Utredning om utbyggnad: Genomförd 2009.

Kalkyl: Utbyggnad av både spillvatten och dricksvatten har beräknats till totalt 2 350 000 kronor. Det blir 138 000 kr/fastighet

Beskrivning: Området ligger utmed Vittsjön. Sjön ligger inom vattenskyddsområde samt är klassad som en regionalt värdefull sjö. Inom området ligger 15 fastigheter. Området ligger nära befintligt verksamhetsområde. Miljökontoret har under 2009 inventerat enskilda avlopp i området och en stor del av avloppen är mycket bristfälliga. Endast ett fåtal lever upp till dagens krav. Området består av både permanent- och fritidsboende.

Hässleholms kommun äger all omkringliggande mark. Närheten till Vittsjön och områdets naturnära karaktär i kombination med cykelavstånd till centrala Vittsjö kan innebära goda förutsättningar för exploatering och bör därför övervägas. Tätare bebyggelse innebär bättre förutsättningar för att finansiera VA-utbyggnaden.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheter som ligger inom 100 meter från sjön bedöms ligga inom hög skyddsnivå. Övriga fastigheter bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

BARNENS BY OCH VITSIPPAN

— Befintligt verksamhetsområde VA

— Befintligt verksamhetsområde vatten

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 10 år.

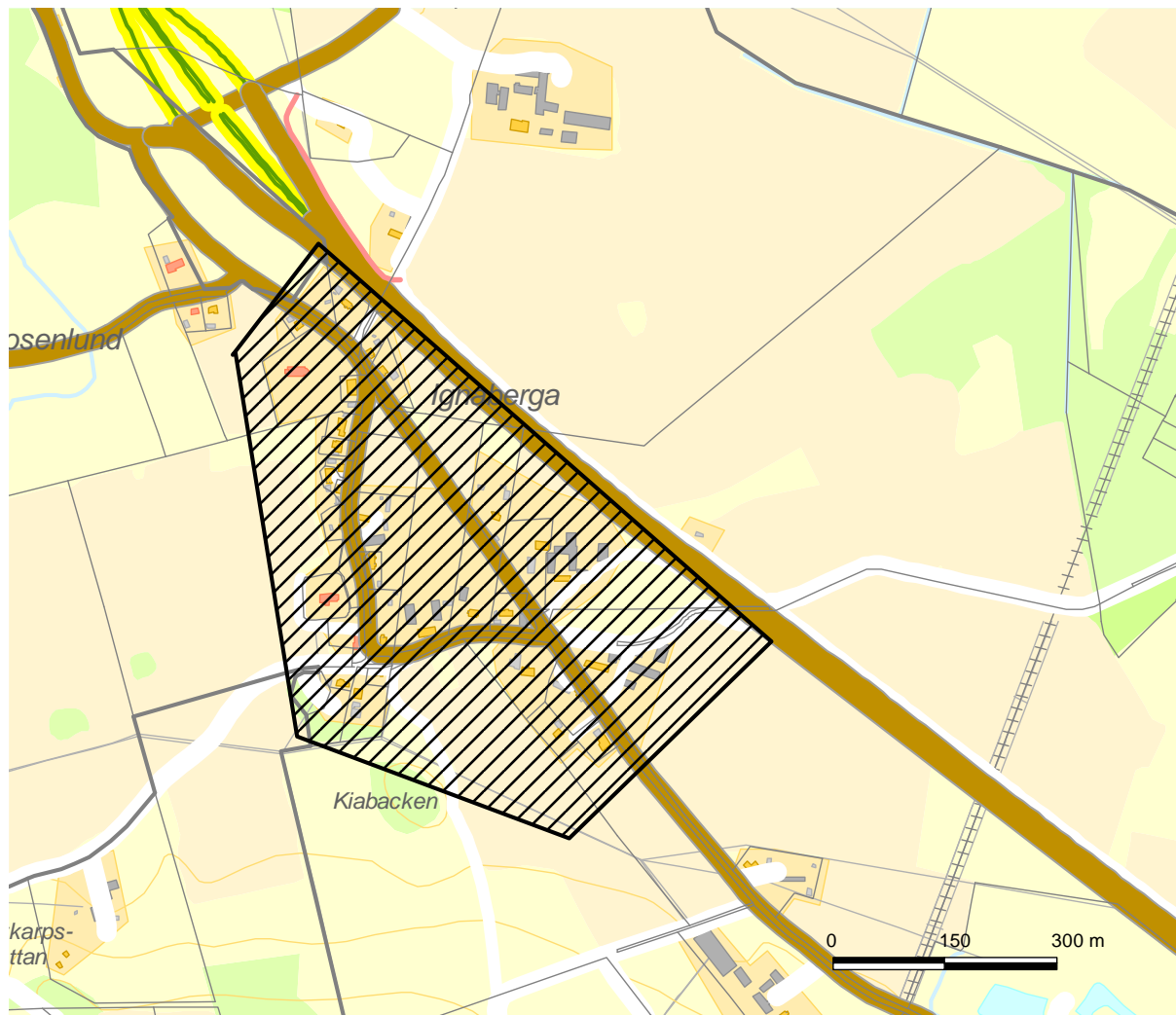
Antal bebyggda fastigheter: 69 fastigheter inklusive Barnens By

Utredning om utbyggnad: Genomförd 2008.

Kalkyl: Utbyggnad av både spillvatten och dricksvatten har beräknats till totalt 13 371 800 kronor. Det blir 193 800 kr/fastighet.

Beskrivning: Området ligger utmed Lursjön. Sjön är klassad som en regionalt värdefull sjö. Algblomning har förekommit i sjön de senaste åren. Inom området ligger ca 50 fastigheter samt Barnens by. Sommarkollet Barnens by består av 16 st bostadshus. Maximal belastning sommartid från Barnens By är ca 350 pe. Området består i övrigt framför allt av fritidsboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheter som ligger inom 100 meter från sjön bedöms ligga inom område för hög skyddsnivå. Övriga fastigheter bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

IGNABERGA KYRKBY

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fasigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 10 år.

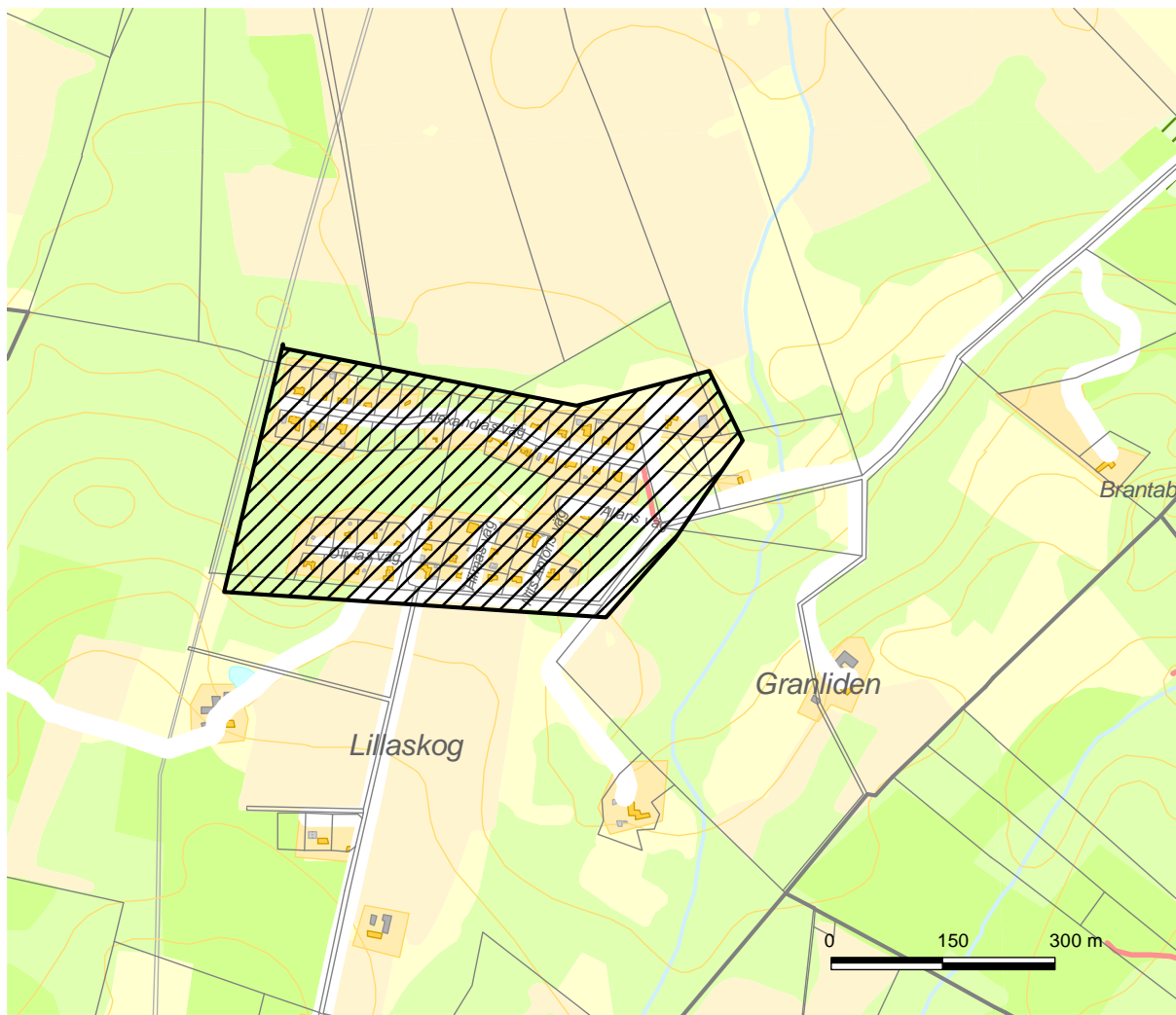
Antal bebyggda fastigheter: 35 fastigheter

Utredning om utbyggnad: Genomförd 2008

Kalkyl: Utbyggnad av både spillvatten och dricksvatten har beräknats till totalt 9 770 000 kronor. Det blir 297 000 kr/fastighet.

Beskrivning: Området ligger inom Hässleholm-Ignaberga vattenskyddsområde. Miljökontoret har under 2009 inventerat de enskilda avloppen i området. Samtliga avlopp är mer eller mindre bristfälliga. Bedömningen är att det för flertalet fastigheter kan bli svårt att enskilt lösa avloppsfrågan. Området består framför allt av permanentboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheterna bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

LILLASKOG

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 10 år.

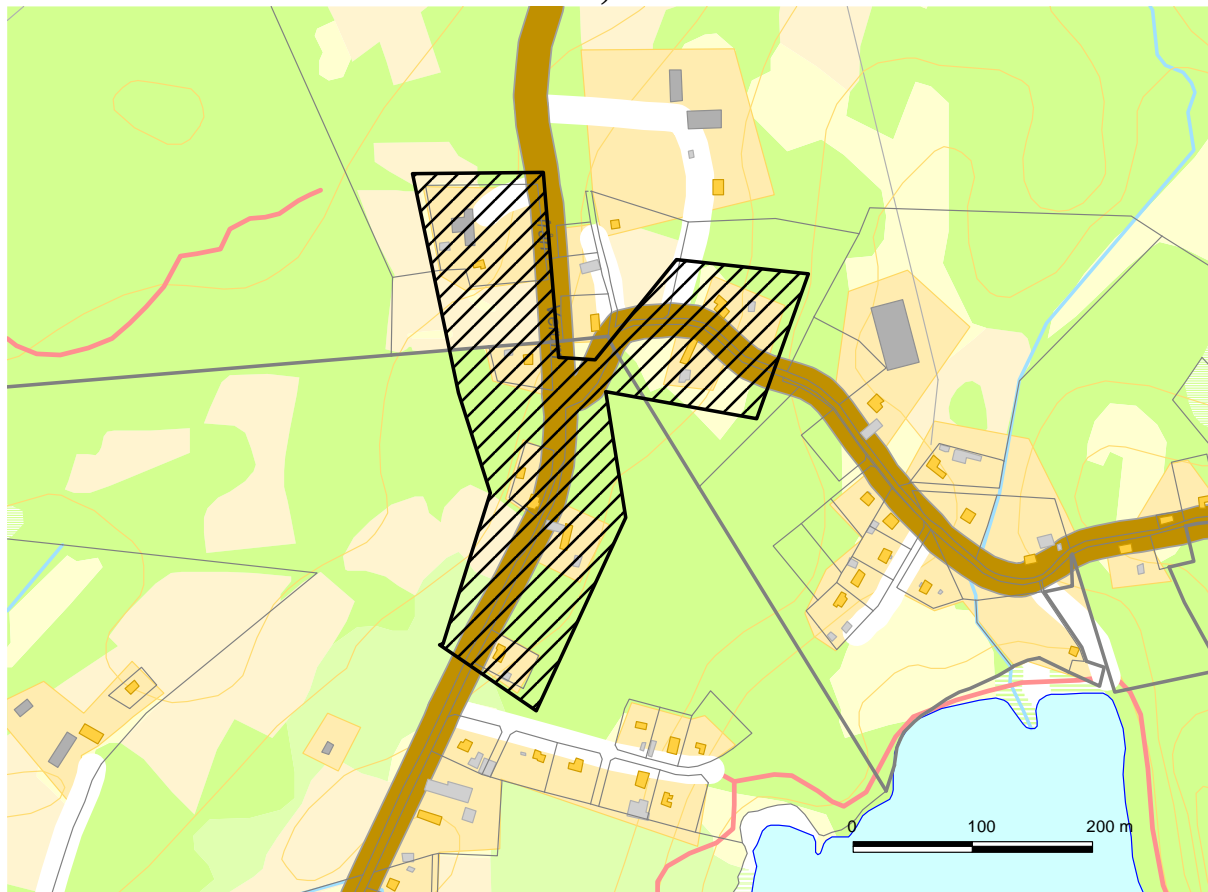
Antal bebyggda fastigheter: Ca 40 fastigheter. I området finns också ett antal obebyggda fastigheter.

Utredning om utbyggnad: Saknas

Kalkyl: Saknas

Beskrivning: Området ligger inom Hässleholm-Ignaberga vattenskyddsområde. Miljökontoret har under 2009 inventerat de enskilda avloppen i området. Flertalet av avloppsanläggningarna bedöms inte uppfylla dagens krav på rening. Området består framför både permanent- och fritidsboende. Fastigheterna i området är anslutna till en samfällid dricksvattentäkt.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheterna bedöms ligga inom område för normal skydds nivå.

DALSJÖ, ETAPP 3

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fasigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 20 år.

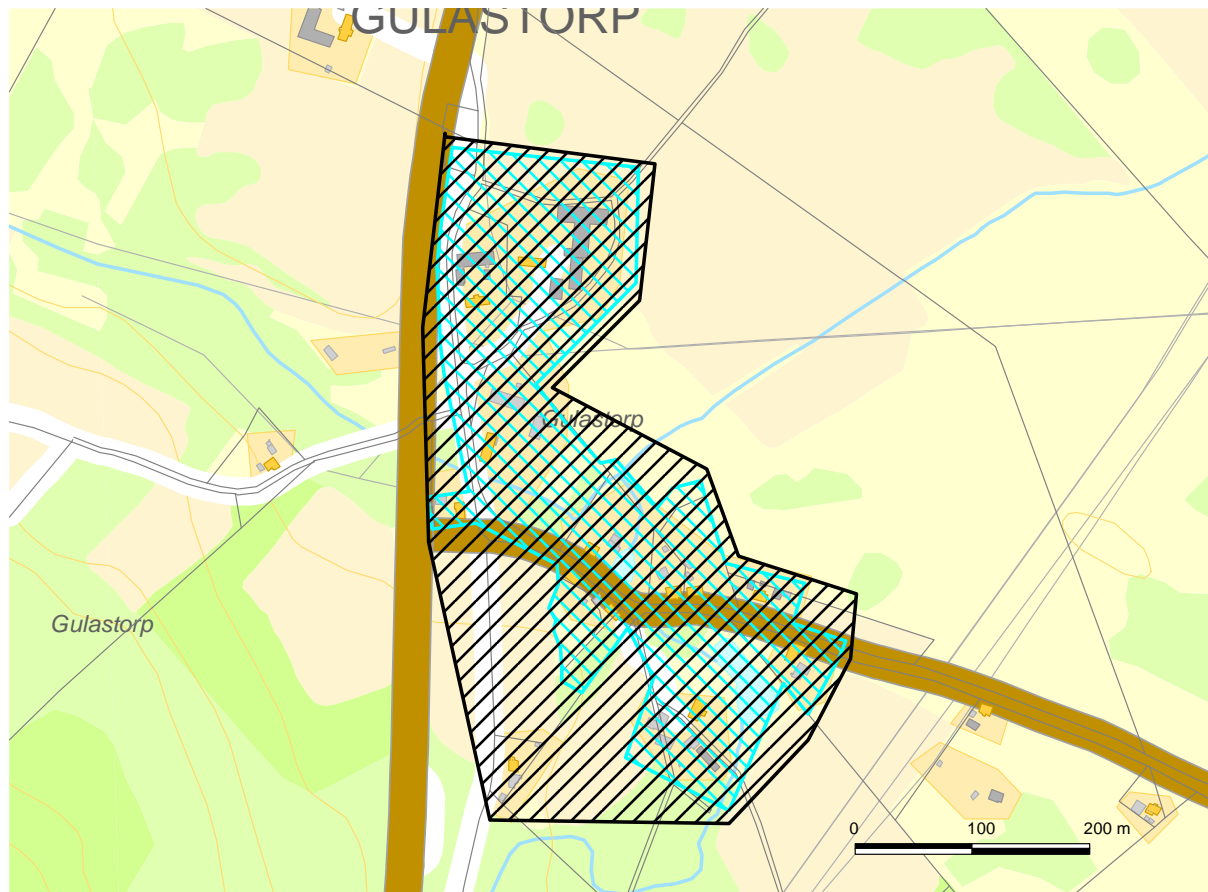
Antal bebyggda fastigheter: 7 fastigheter

Utredning om utbyggnad: Genomförd 2008

Kalkyl: Utbyggnad av både spillvatten och dricksvatten har beräknats till totalt 2 270 000 kr. Det blir 324 000 kr/fastighet.

Beskrivning: Utbyggnaden av etapp 1 är redan klar, etapp 2 är klar för utförande, men den tredje och sista etappen återstår. Området ligger längst ifrån Dalsjön av de tre etappområdena. Området består framför allt av permanentboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheterna bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

GULASTORP

— Befintligt verksamhetsområde vatten

— Markerat område anger omfattning av (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 20 år.

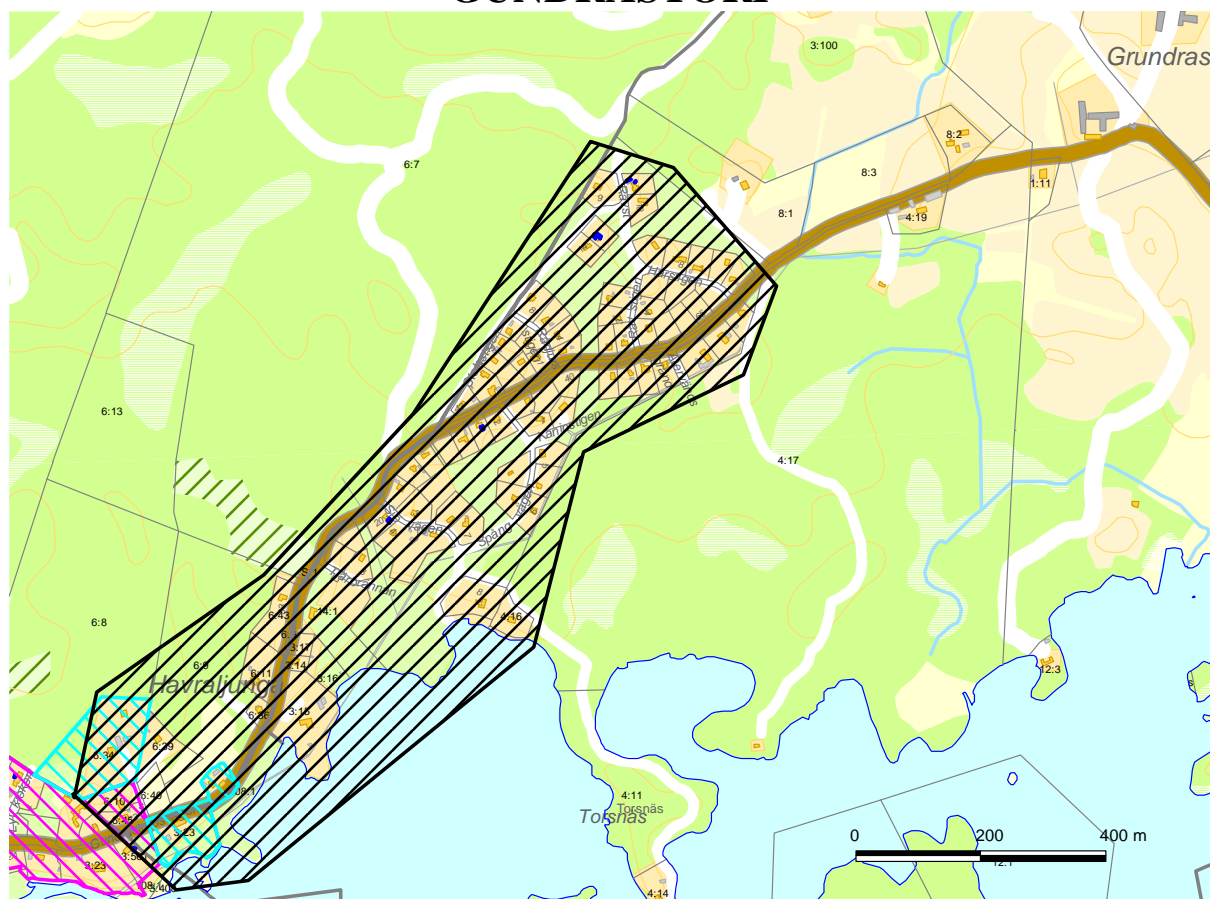
Antal fastigheter: 11 fastigheter

Utredning om utbyggnad: Genomförd 2008

Kalkyl: Utbyggnaden av spillvatten har beräknats till totalt 4 105 000 kr. Det blir 373 000 kr/fastighet.

Beskrivning: Området ligger inom Hässleholm-Ignaberga vattenskyddsområde. Området ligger idag inom verksamhetsområde för vatten. Miljökontoret har under 2009 inventerat de enskilda avloppen i området. Flertalet av avloppsanläggningarna bedöms inte uppfylla dagens krav på rening. Området består framför allt av permanentboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheter inom området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

GUNDRASTORP

— Befintligt verksamhetsområde VA

— Befintligt verksamhetsområde vatten

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fasigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 20 år.

Antal fastigheter: Ca 65 fastigheter

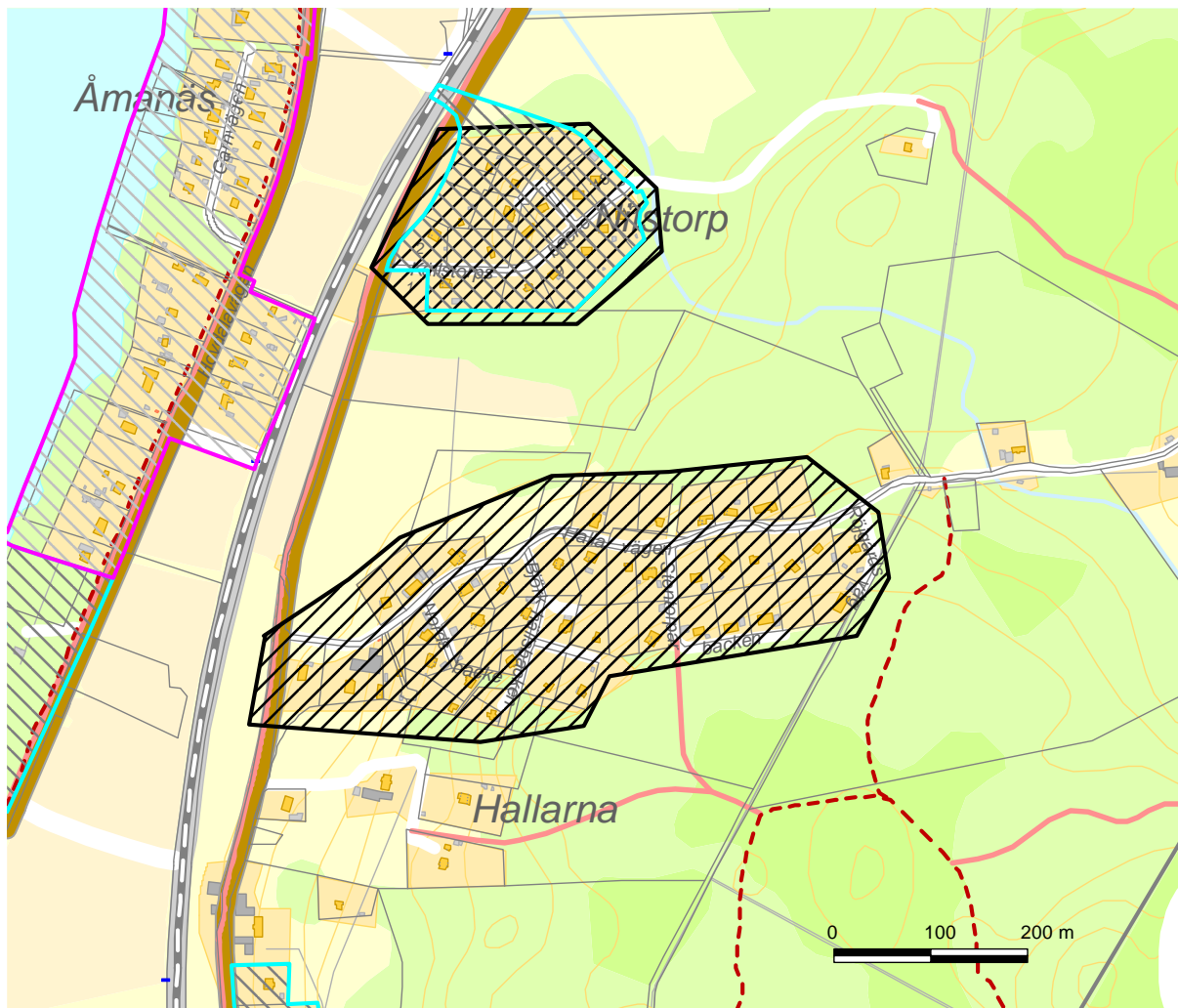
Utredning om utbyggnad: Saknas

Kalkyl: Saknas

Beskrivning: Området ligger vid Vittsjön. Vittsjön ligger inom vattenskyddsområde samt är klassat som regionalt värdefullt vatten. Området har en anslutningspunkt för allmänt vatten och samtliga fastigheter inom området har därför kommunalt vatten. Området ligger inte inom verksamhetsområde. Området består framför allt av fritidsboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheter som ligger inom 100 meter från sjön bedöms ligga inom område för hög skyddsnivå. Övriga bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

HALLARNA OCH KÄLLSTORPS BACKE



- Befintligt verksamhetsområde VA
- Befintligt verksamhetsområde vatten
- Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fasigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 20 år.

Antal bebyggda fastigheter: Ca 60 fastigheter samt några som är obebyggda.

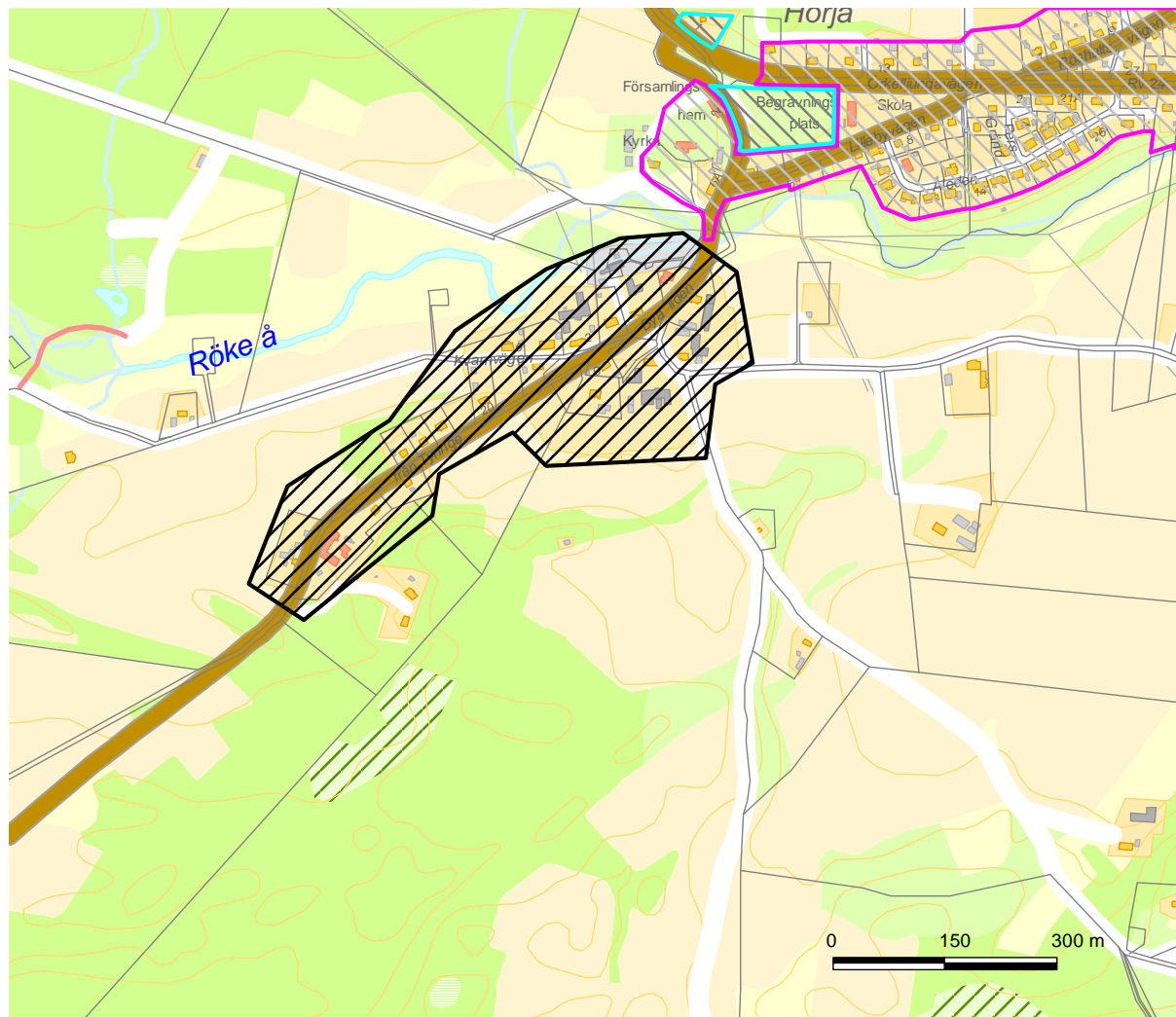
Utredning om utbyggnad: Saknas

Kalkyl: Saknas

Beskrivning: Källstorps backe ligger idag inom verksamhetsområde för vatten. Hallarna ligger inte inom verksamhetsområde. Avrinning från områden sker mot Finjasjön. Områdena ligger nära befintliga verksamhetsområden för allmänt VA. Områdena består av både permanent- och fritidsboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheter inom områdena bedöms ligga inom normal skydds nivå.

HÖRJA



— Befintligt verksamhetsområde VA

— Befintligt verksamhetsområde vatten

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 20 år.

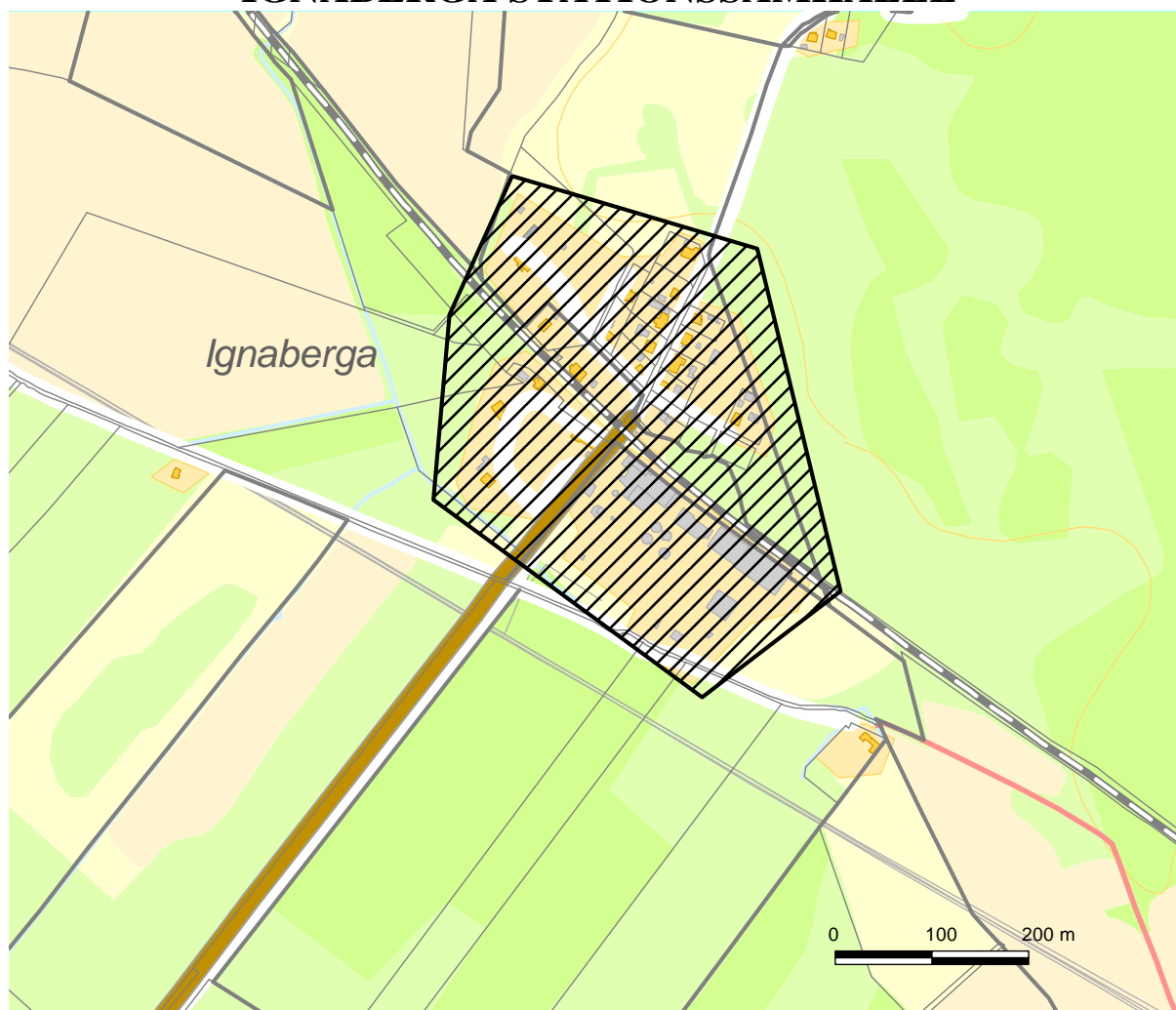
Antal bebyggda fastigheter: Ca 20 fastigheter

Utredning om utbyggnad: Saknas

Kalkyl: Saknas

Beskrivning: Området ligger nära Röke å som är klassad som ett nationellt värdefullt vatten. Norra delen av samhället ligger inom verksamhetsområde för allmänt VA. Spillvattnet från dessa fastigheter är anslutna till en kommunal infiltrationsanläggning. Anläggningen bedöms ha en god funktion och det finns kapacitet för ytterligare anslutningar till denna. Området består framför allt av permanentboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheter som ligger inom 100 meter från ån bedöms ligga inom område för hög skyddsnivå. Övriga fastigheter bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

IGNABERGA STATIONSSAMHÄLLE

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fasigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 20 år.

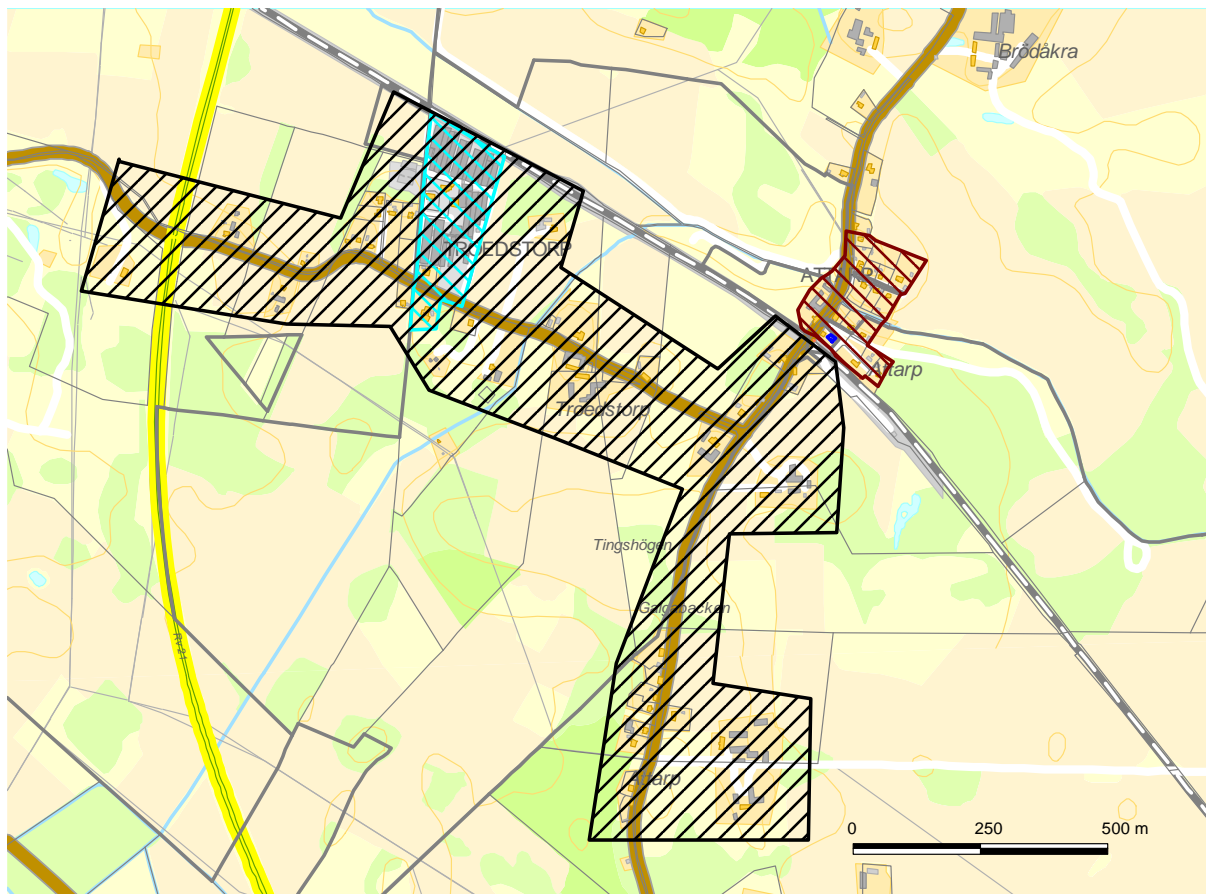
Antal bebyggda fastigheter: Ca 15 fastigheter samt Nordkalk

Utredning om utbyggnad: Saknas

Kalkyl: Saknas

Beskrivning: Området ligger inom Hässleholm-Ignaberga vattenskyddsområde, men inte inom område med infiltrationsbenägna jordar. Nordkalk samt alla fastigheter utom tre inom angivet område är anslutna till en gemensam markbädd. Regelbunden kontroll på utgående vatten från markbädden genomförs enligt kontrollprogram. Samtliga fastigheter inom området är anslutna till en gemensam dricksvattentäkt. Miljökontoret har under 2009 inventerat de enskilda avloppen i området. De tre fastigheter som inte är anslutna till den gemensamma markbädden har idag inga godkända avloppsanordningar. Nordkalk har meddelat Hässleholms Vatten AB att de är intresserade av att kommunen tar över driften för markbädden. Området består framför allt av permanentboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheterna bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

TROEDSTORP OCH ATTARP

— Befintligt verksamhetsområde spillvatten

— Befintligt verksamhetsområde vatten

— Markerat område anger omfattning av utredningen (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fasigheter kan då komma att läggas till eller tas bort)

Utbyggnad: Beslut om utbyggnad fattas inom 20 år.

Antal bebyggda fastigheter: Inom området för planerad utbredning av verksamhetsområdet finns 30-40 fastigheter. I området norr om järnvägen finns ca 20 fastigheter.

Utredning om utbyggnad: Saknas

Kalkyl: Saknas

Beskrivning: Delar av området ligger inom Hässleholm-Ignaberga vattenskyddsområde. Attarp, norr om järnvägen, ligger idag inom verksamhetsområde för allmänt VA. Spillvattnet från området leds till en kommunal infiltration. Bedömningen är att inom 20 år är det aktuellt att avveckla infiltrationen och utöka verksamhetsområdet även söder om järnvägen. Området består framför allt av permanentboende.

Bedömning enligt miljönämndens riktlinjer utifrån NFS 2006:9: Fastigheterna bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Områden som inte omfattas av VA-utbyggnadsplanen

ANKHULT

Antal fastigheter: Ca 70, varav de flesta är bebyggda.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Bosarpassjön (0-300 m)

Gemensamt vatten: Ja

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Fastigheter inom ca 100 m från Bosarpassjön bedöms ligga inom hög skyddsnivå. Övriga områden bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Eftersom det finns tillgång till gemensamt vatten är bedömningen att avloppsfrågan kan lösas enskilt eller gemensamt på platsen. Bosarpassjön är klassad som ett regionalt värdefullt vatten.

ASKA

Antal fastigheter: 10-15 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Almaån (> 500 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå

Övrig beskrivning: Almaån är klassad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

BOSARPS FRITIDSBY (två områden)

Antal fastigheter: Ca 50, varav de flesta är bebyggda.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Bosarpassjön (300-1000 m)

Gemensamt vatten: I området längst från Bosarpassjön finns gemensamt vatten, men inte i det andra området.

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Framför allt fritidshus. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning. Bosarpassjön är klassad som ett regionalt värdefullt vatten.

BRÖNNESTAD

Antal fastigheter: Ca 15-30 bebyggda fastigheter (som ligger någorlunda samlad).

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Hovadalaån (0-300 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Fastigheter inom ca 100 m från sjön bedöms ligga inom hög skyddsnivå. Övriga områden bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning. Hovadalaån är klassad som ett regionalt värdefullt vatten.

DALSHULT

Antal fastigheter: Ca 20 fastigheter i Hässleholms kommun, varav de flesta är bebyggda. Området ligger till största delen i Perstorps kommun.

Inom vattenskyddsområde: Ja (ej kommunalt)

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Ja

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

DAMMHUSET

Antal fastigheter: Ca 8 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Ja

Närliggande ytvatten: Vinneå (0-100 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Fastigheterna ligger utspridda. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

FJÄRLÖV

Antal fastigheter: Ca 50 bebyggda fastigheter som ligger utmed vägen.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Almaån (400-1000 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Fastigheterna ligger förhållandevis utspridda. Almaån är klassad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

GERASTORP

Antal fastigheter: Ca 15 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Tydingesjön (0-150 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

GRANTINGE

Antal fastigheter: Ca 20 bebyggda fastigheter som ligger utmed vägen.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: I ett område i Grantinge ligger ett antal fastigheter tätt, i övrigt förhållandevis utspridda. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

HÄGLINGE

Antal fastigheter: Ca 50 fastigheter, varav de flest är bebyggda.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Vramsån (500-1000 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med en gemensamhetsanläggning.

HÖRRÖD

Antal fastigheter: Ca 25 bebyggda fastigheter, samt ett antal obebyggda.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Fredskogsån (0-1000 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan i området bedöms kunna lösas enskilt eller med en gemensamhetsanläggning.

LAXBRO

Antal fastigheter: Ca 30 bebyggda fastigheter som ligger utmed vägen.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Almaån (0-100 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Fastigheter inom ca 100 m från Almaån bedöms ligga inom hög skydds nivå. Övriga områden bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Almaån rinner igenom Laxbro. Kartstudie tyder på många mindre fastigheter. Kan vara svårt att lösa vatten och avlopp för vissa av fastigheterna, men bör kunna lösas med förslagsvis en gemensamhetsanläggning

LUR

Antal fastigheter: Ca 30 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Lursjön (500-1000)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan i området bedöms kunna lösas enskilt eller med en gemensamhetsanläggning.

LUNNAHÖJA

Antal fastigheter: Ca 20 bebyggda fastigheter på den västra sidan om järnvägen.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Tormestorpsån (0-300 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Fastigheter inom ca 100 m från Tormestorpsån bedöms ligga inom hög skyddsnivå. Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Tormestorpsån är Finjasjöns största tillflöde. Dricksvattenanalyser visar att det finns/kan finnas problem med högra flouridhalter i området. Det kan vara svårt att lösa avloppsfrågan för vissa fastigheter.

KOLSTRAP

Antal fastigheter: Ca 20 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning:

Övrig beskrivning: Fastigheterna ligger förhållandevis utspridda. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

NORRA SANDBY:

Antal fastigheter: Ca 30 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Almaån (500-2000 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

NÄVLINGE (utanför vattenskyddsområde)**Antal fastigheter:** Ca 20 bebyggda fastigheter**Inom vattenskyddsområde:** Nej.**Närliggande ytvatten:** Vinneå (0-200 m)**Gemensamt vatten:** De flesta fastigheter är anslutna till kommunalt vatten.**Gemensamt avlopp:** Nej**Skydds nivåbestämning:** Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.**Övrig beskrivning:** Fastigheter i Nävlinge som ligger inom vattenskyddsområdet är anslutna till kommunalt vatten och avlopp.**NÖSDALA****Antal fastigheter:** Ca 15-20 bebyggda fastigheter. Även flertalet obebyggda.**Inom vattenskyddsområde:** Nej**Avrinning till samt avstånd:** -**Gemensamt vatten:** Nej**Gemensamt avlopp:** Nej**Skydds nivåbestämning:** Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.**Övrig beskrivning:** Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.**RANSERÖD****Antal fastigheter:** Ca 20 hus som ligger på en större fastighet.**Inom vattenskyddsområde:** Nej**Närliggande ytvatten:** Kallsjön (0-400 m)**Gemensamt vatten:** Ja**Gemensamt avlopp:** Nej**Skydds nivåbestämning:** Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.**Övrig beskrivning:** Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.**SAXTORP****Antal fastigheter:** Ca 50 fastigheter varav de flesta är bebyggda.**Inom vattenskyddsområde:** Ja (vattenskyddsområdet är inte kommunalt)**Närliggande ytvatten:** -**Gemensamt vatten:** Ja**Gemensamt avlopp:** Ja**Skydds nivåbestämning:** Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.**Övrig beskrivning:** -

SJÖBERGA

Antal fastigheter: Ca 70 fastigheter som ligger i tre grupper. Ca hälften av fastigheterna är bebyggda.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: I området som ligger vid sjön finns enskilda vattentäkter. I det nya området, längre väster om sjön, finns gemensamt vatten.

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

SJÖMELLET

Antal fastigheter: Ca 20 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Ballingslövssjön och Ottarpssjön (0-600 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Fastigheter inom ca 100 m från badplatsen vid Ballingslövssjön bedöms ligga inom hög skydds nivå. Övriga områden bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

SJÖRUP

Antal fastigheter: Ca 10 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Bosarpasjön (>300 m)

Gemensamt vatten: Ja

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

SKYRUP

Antal fastigheter: Ca 15 utspridda bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Mjölkalånga ån och Finja sjön (>1000 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Är ofta förfrågningar angående exploatering i detta område. Verksamhetsområde finns i området vid golfbanan. Inom verksamhetsområdet finns många obebyggda tomter. Så länge det finns god tillgång på obebyggda fastigheter är bedömningen att verksamhetsområdet inte bör utökas ytterligare.

SVENSTORP

Antal fastigheter: Ca 170 fastigheter, varav cirka är hälften bebyggda. Fastigheterna ligger i flera mindre grupper.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: Svenstorpssjöarna, med bland annat Fåglasjön (0-1500 m)

Gemensamt vatten: Kommunalt vatten i den nyare delen av området finns. I den äldre delen, närmast sjön, finns enskilda vattentäcker.

Gemensamt avlopp: I den nyare delen finns gemensamt avlopp, men inte i det gamla området.

Skyddsnivåbestämning: Fastigheter inom ca 100 m från Fåglasjön bedöms ligga inom hög skyddsnivå. Övriga områden bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Fåglasjön är klassad som ett regionalt särskilt värdefullt vatten. Fastigheterna ligger grupperade och utspridda. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

STRANDBÖKE

Antal fastigheter: Ca 80 fastigheter, varav ca 30 är bebyggda.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Ja

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

SÖRBY OCH SMÅLANDEN

Antal fastigheter: Ca 40 bebyggda fastigheter.

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

TYKARP

Antal fastigheter: Ca 10 bebyggda fastigheter

Inom vattenskyddsområde: Ja

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skyddsnivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skyddsnivå.

Övrig beskrivning: Flertalet av fastighetsägare har i samband med inventeringen av de enskilda avloppen bestämt sig för att åtgärda sina dåliga avloppsanordningar. Ligger inom område med infiltrationskänsligt område med dåligt naturligt grundvattenskydd. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

ÅKARPS-MÖLLERÖD:

Antal fastigheter: Ca 35 fastigheter, varav ca 15 st är bebyggda.

Inom vattenskyddsområde: Vissa fastigheter ligger innanför vattenskyddsområdet.

Närliggande ytvatten: Bjärlången (0-300 m)

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Gemensam avloppsanordning har diskuterats på initiativ av ett antal fastighetsägare under hösten 2009. Detta är en av anledningarna till att området inte har kommit med på den prioriteringslista som har tagits fram, trots att vissa fastigheter ligger inom vattenskyddsområde. Bedömningen är att avloppsfrågan i området lämpligen löses med en gemensamhetsanläggning. En kostnadsutredning för anslutning av området till allmänt VA genomfördes av kommunen 2005 .

ÅRASLÖV

Antal fastigheter: 40-50 bebyggda fastigheter

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Gemensamt vatten finns för ca 10-15 fastigheter. Övriga har egna brunnar.

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

ÅSVÄGEN

Antal fastigheter: Ca 15 bebyggda fastigheter som ligger utmed Åsvägen.

Inom vattenskyddsområde: En fastighet innanför vattenskyddsområdet, övriga ligger utanför.

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Nej

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Fastigheterna ligger förhållandevis utspridda. Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

ÖSTRA HÄGLINGE

Antal fastigheter: Ca 15 bebyggda fastigheter

Inom vattenskyddsområde: Nej

Närliggande ytvatten: -

Gemensamt vatten: Ja

Gemensamt avlopp: Nej

Skydds nivåbestämning: Området bedöms ligga inom normal skydds nivå.

Övrig beskrivning: Avloppsfrågan bedöms kunna lösas enskilt eller med gemensamhetsanläggning.

Beräkningsunderlag - minskning av näringsläckage med allmän VA-anläggning

Enligt det förslag till VA-utbyggnadsplan som Hässleholms kommun har tagit fram under hösten 2009 ska utbyggnad av allmänt VA ske till 13 områden i kommunen inom 20 år. Utbyggnad bör ske till följande områden: Röinge, Lommarp, Ubbalt, Vitsippan – Barnens By, Ignaberga kyrkby, Lillaskog, Ignaberga stationssamhälle, Gulastorp, Gundrastorp, Södra delen av Hörja, Dalsjö – etapp 3, Hallarna – Källstorps Backe, Troedstorp – Attarp. Uppskattningsvis finns det cirka 500 stycken bebyggda fastigheter i dessa områden.

Enligt inventering av enskilda avlopp i Ignaberga-Hässleholms vattenskyddsområde behöver 53 % av avloppen åtgärdas inom detta område. Dvs 53 % av avloppsanordningarna bedöms inte uppfylla dagens krav på rening. Om vi använder denna siffra i nedanstående beräkningar när det gäller förväntat resultat om en utbyggnad av allmänt VA sker antas 265 stycken av anläggningarna i dessa områden inte uppfylla dagens krav.

Enligt Naturvårdsverkets hemsida tillhör ca 59 % av landets små avloppsanordningar permanentus och ca 41 % fritidshus. Det skulle motsvara 295 permanentus och 205 fritidshus. Av permanentus uppskattas således 156 stycken inte uppfylla dagens krav på rening och 139 stycken uppskattas uppfylla dagens krav på rening. För fritidshus uppskattas 109 stycken inte uppfylla dagens krav på rening medan 96 stycken uppfyller dagens krav på rening. Vi har gjort antagandet att belastningen är 4 personer per hushåll både för permanent- och fritidsboende. Vi antar att permanentus bebos 365 dygn/år och fritidshus 30 dygn/år.

Kväve

Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsvatten (NFS 2006:7) är kvävebelastningen från orenat avloppsvatten 14 gram per person och dygn. Detta ger följande kvävebelastning:

Ej godkända avlopp inom dessa områden:

$14 \cdot 4 \cdot 365 \cdot 156 = 3189$ kg från permanentus

$14 \cdot 4 \cdot 30 \cdot 109 = 183$ kg från fritidshus

Totalt: $3189 + 183 = 3372$ kg kväve

Godkända avlopp inom dessa områden:

$14 \cdot 4 \cdot 365 \cdot 139 = 2841$ kg från permanentus

$14 \cdot 4 \cdot 30 \cdot 96 = 161$ kg från fritidshus

Totalt: $2841 + 161 = 3002$ kg kväve

Reduktion av kväve

Enligt Naturvårdsverkets rapport 5247 (TRK, Transport – Retention – Källfördelning, Belastning på havet) från 2002 antas medeltalet för reningen av kväve från ej godkända anläggningar vara 7,5 % och från godkända 47,5 %. Kvävereduktionen blir då följande om de dåliga anläggningarna görs om:

$$3372 * 0,925 = 3119 \text{ kg kväveutsläpp från ej godkända anläggningar}$$

$$3002 * 0,525 = 1576 \text{ kg kväveutsläpp från godkända anläggningar}$$

$$3119 + 1576 = \mathbf{4695 \text{ kg}} \text{ utsläpp av kväve från 500 hushåll med enskilda avlopp}$$

Kommunal rening

Antagande: 60 % kväverening i reningsverket (uppgifter från miljörapport för avloppsreningsverket i Hässleholm)

Kväveinnehåll i avloppsvatten till reningsverket per år:

$$14 * 4 * 365 * 295 = 6030 \text{ kg kväve från permanentus}$$

$$14 * 4 * 30 * 205 = 344 \text{ kg kväve från fritidshus}$$

$$6030 + 344 = 6374 \text{ kg från 500 hushåll}$$

$$\text{Utsläpp efter verket: } 6374 * 0,4 = \mathbf{2550 \text{ kg N/år}}$$

Minskning av kväveutsläppen med en kommunal rening jämfört med hur det antas se ut idag:

$$\mathbf{4695 \text{ kg} - 2550 \text{ kg} = \underline{\underline{2145 \text{ kg N/år}}}}$$

Fosfor

Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten (NFS 2006:7) är fosforbelastningen från orenat avloppsvatten 1,65 gram per person och dygn då fosfatfria hushållskemikalier används. Detta ger följande fosforbelastning:

Ej godkända avlopp inom dessa områden:

$$1,65 * 4 * 365 * 156 = 376 \text{ kg från permanentus}$$

$$1,65 * 4 * 30 * 109 = 21 \text{ kg från fritidshus}$$

$$\text{Totalt: } 376 + 21 = \mathbf{397 \text{ kg fosfor}}$$

Godkända avlopp inom dessa områden:

$$1,65 * 4 * 365 * 139 = 335 \text{ kg från permanentus}$$

$$1,65 * 4 * 30 * 96 = 19 \text{ kg från fritidshus}$$

$$\text{Totalt: } 335 + 19 = \mathbf{354 \text{ kg fosfor}}$$

Reduktion av fosfor

Enligt Naturvårdsverkets rapport 5247 (TRK, Transport – Retention – Källfördelning, Belastning på havet) från 2002 antas medeltalet för reningen av fosfor från ej godkända anläggningar vara 12,5 % och från godkända 57,5 %. Fosforreduktionen blir då följande om de dåliga anläggningarna görs om:

$$397 * 0,875 = 347 \text{ kg fosforutsläpp från ej godkända anläggningar}$$

$$354 * 0,425 = 150 \text{ kg fosforutsläpp från godkända anläggningar}$$

$$347 + 150 = \mathbf{497 \text{ kg}} \text{ utsläpp fosfor från 500 hushåll med enskilda avlopp}$$

Kommunal rening

Antagande: 97 % fosforrening i reningsverket (uppgifter från miljörapport för avloppsreningsverket i Hässleholm)

Fosforinnehållet i avloppsvatten till reningsverket per år:

$$1,65 * 4 * 365 * 295 = 710 \text{ kg fosfor från permanentus}$$

$$1,65 * 4 * 30 * 205 = 41 \text{ kg fosfor från fritidshus}$$

$$710 + 41 = 751 \text{ kg från 500 hushåll}$$

$$\text{Utsläpp efter verket: } 751 \text{ kg} * 0,03 = \mathbf{23 \text{ kg P/år}}$$

Minskning av fosforutsläppen med en kommunal rening jämfört med hur det antas se ut idag:

$$\mathbf{497 \text{ kg} - 23 \text{ kg} = \underline{\underline{474 \text{ kg P/år}}}}$$

Retention

På sin väg till Östersjön beräknas retentionen i sjöar och vattendrag innebära att enbart 30 % av mängden återstår när vattnet väl når Östersjön. Bedömningen utgår från erfarenheter från bland annat Helgeåkommitténs arbete.

Vid kommunal rening innebär detta att:

$$\text{Kväve som beräknas nå Östersjön: } 2550 * 0,30 = 765 \text{ kg/år}$$

$$\text{Fosfor som beräknas nå Östersjön: } 23 * 0,30 = 7 \text{ kg/år}$$



- Naturskyddsområde
- Vårskild
- Vårskild med utlös
- Vårskild utan utlös

